

PORADNIK

postępowania z odpadami komunalnymi

Odpady komunalne – to odpady powstające w naszych domach, szkołach, biurach. Są to odpady związane z bytowaniem człowieka.

Opadami komunalnymi nie są odpady pochodzące z działalności gospodarczej i odpady poprodukcyjne, np. z prowadzenia handlu, działalności rolniczej czy innej działalności usługowej, produkcyjnej.

Odpady nie stanowiące odpadów komunalnych to np.:

- opony ciągnikowe i z samochodów ciężarowych,
- znaczne ilości opakowań po środkach ochrony roślin oraz workach po nawozach których ilość wskazywałaby na pochodzenie z działalności rolniczej,
- folia z sianokiszonek i tuneli foliowych.

Segregacja odpadów

Od 1 lipca 2017 r. na terenie naszego kraju obowiązuje Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO), zgodnie z którym odpady komunalne zbierane są z podziałem na cztery główne frakcje: PAPIER, METALE I TWORZYWA SZTUCZNE, SZKŁO, ODPADY BIODEGRADOWALNE oraz odpady zmieszane.

Aby ograniczyć ilość składowanych odpadów i umożliwić ich ponowne wykorzystanie, niezbędna jest najpierw ich segregacja.

SEGREGACJA odpadów to zbieranie odpadów w sposób selektywny do odpowiednich pojemników, z podziałem na tworzywo (surowiec), z którego są wykonane.

Segregacja jest prosta!

Segregowanie odpadów nie jest rzeczą trudną jeśli pamięta się o obowiązujących zasadach. Wymaga jedynie odrobiny zaangażowania i wyrobienia sobie codziennych nawyków.

**Zapoznaj się z zasadami segregowania
i zobacz jakie to proste!**

Odpady z papieru

WRZUCAMY:

- ✓ gazety, czasopisma, ulotki
- ✓ zeszyty, zniszczone książki
- ✓ opakowania z papieru
- ✓ kartony i tekturę

NIE WRZUCAMY:

- ✗ odpadów higienicznych itp. chusteczki higieniczne, podpaski, pampersy
- ✗ opakowań po płynnej żywności („karton” po mleku, soku itp.)
- ✗ papieru lakierowanego i powleczonego folią
- ✗ zabrudzonego i tłustego papieru
- ✗ paragonów, zdjęć, ręczników jednorazowych
- ✗ worków po cementzie, wapnie, zaprawach, eko-groszku, nawozach

Odpady z metali i tworzyw sztucznych oraz opakowania wielomateriałowe

WRZUCAMY:

- ✓ butelki plastikowe po napojach, olejach spożywczych
- ✓ opakowania z plastiku, folii, metalu
- ✓ opakowania wielomateriałowe po płynnej żywności („kartony” po mleku, soku itp.)
- ✓ opakowania plastikowe po środkach czystości, kosmetykach
- ✓ reklamówki, woreczki foliowe
- ✓ nakrętki, kapsle, zakrętki od stoików
- ✓ puszki po napojach, konserwach
- ✓ opakowania po kosmetykach w aerozolu

NIE WRZUCAMY:

- ✗ brudnych, zatłuszczonych folii
- ✗ opakowań po lekach
- ✗ plastikowych zabawek, wiader, misek
- ✗ opakowań po farbach, lakierach
- ✗ opakowań po olejach przemysłowych, samochodowych
- ✗ części samochodowych, odpadów remontowych
- ✗ styropianu, sznurków

Odpady ze szkła

WRZUCAMY:

- ✓ szklane butelki po napojach, olejach spożywczych
- ✓ słoiki
- ✓ szklane opakowania po kosmetykach

NIE WRZUCAMY:

- ✗ zastawy i szkła stołowego (talerzy, szklanek, kieliszków)
- ✗ ceramiki, fajansu, porcelany, kryształów
- ✗ szkła żaroodpornego
- ✗ szkła okularowego
- ✗ żarówek, świetlówek
- ✗ szyb i luster

Odpady biodegradowalne

WRZUCAMY:

- ✓ obierki z warzyw i owoców
- ✓ resztki jedzenia pochodzenia roślinnego
- ✓ skoszoną trawę, chwasty, liście, kwiaty czy gałęzie
- ✓ trociny i korę drzew
- ✓ skorupki jajek
- ✓ fusy z kawy, herbaty

NIE WRZUCAMY:

- ✗ resztek jedzenia pochodzenia zwierzęcego
- ✗ kości, mięsa, odchodów zwierzęcych
- ✗ popiołu, ziemi
- ✗ roślin porażonych chorobami i grzybami

**ODPADY BIODEGRADOWALNE
NALEŻY KOMPOSTOWAĆ NA TERENIE
WŁASNEJ POSESJI BĄDŹ ODDAWAĆ
W WORKU KOLORU BRĄZOWEGO**

Odpady biodegradowalne to około 70% naszych śmieci. Kompostowanie to najlepszy sposób, żeby uzyskać własny naturalny nawóz, a przy tym zagospodarować odpady, powstające w naszej kuchni czy ogrodzie. Kompost jest źródłem naturalnego, darmowego nawozu, który możemy wykorzystać do użyźnienia gleby w ogrodzie czy w doniczkach.

Kompostownik

W czym kompostować?

Kompostownik można kupić gotowy lub zrobić go samemu.

- **Gotowy kompostownik ogrodowy** można kupić w marketach, sklepach ogrodniczych. Sprawdza się zwłaszcza w małych ogrodach, gdzie nie powstaje dużo odpadów biodegradowalnych.
- **Drewniany kompostownik** można zrobić samodzielnie z desek lub zaimpregnowanych belek, ułożonych tak, aby zapewnić dostęp powietrza do warstw kompostu.
- **Kompostowanie w pryzmie** to najprostszy sposób kompostowania, polega na układaniu warstwami odpadów biodegradowalnych.

Gdzie założyć kompostownik?

Miejsce przeznaczone na kompostownik powinno być osłonięte od wiatru i zacienione oraz nieco wzniesione, aby woda opadowa nie zalewała powstającego kompostu.

Co wrzucamy do kompostownika?

Większość odpadów kuchennych i ogrodowych, takich jak: resztki owoców i warzyw, resztki roślinne, rozgniecione skorupki z jaj, fusy z kawy i herbaty, gałązki żywopłotów, ziemię z doniczek i skrzynek, przekwitnięte kwiaty, liście, skoszoną trawę, nadziemne części chwastów, a także słomę i siano. Nie wrzucamy do kompostownika mięsnych odpadów kuchennych i kości czy zainfekowanych roślin ogrodowych.

Dojrzewanie kompostu trwa zwykle około 18 miesięcy (w kompostownikach z tworzyw sztucznych proces ten trwa krócej). Dojrzały kompost ma jednolitą strukturę i zapach świeżej ziemi. Można go bez ograniczeń wykorzystywać do użyźniania gleby, ponieważ stosowanie kompostu nie grozi przenawożeniem jak to może mieć miejsce w przypadku nawozów sztucznych czy obornika.

Odpady zmieszane

WRZUCAMY:

odpady nie nadające się do segregacji
lub ponownego wykorzystania:

- ✓ odpady higieniczne
(chusteczki, pampersy, podpaski itp.)
- ✓ ceramikę, szkło stołowe, żaroodporne
- ✓ zużyte ręczniki papierowe
- ✓ brudny-zatłuszczony: papier oraz folie
- ✓ paragony, zdjęcia, ręczniki jednorazowe
- ✓ resztki jedzenia
pochodzenia zwierzęcego
- ✓ odchody zwierzęce
- ✓ popiół
- ✓ tekstylia

NIE WRZUCAMY:

- ✗ przeterminowanych leków,
odpadów medycznych
- ✗ baterii, żarówek, świetlówek
- ✗ zużytego sprzętu elektronicznego
- ✗ odpadów remontowych, budowlanych
(w tym materiałów izolacyjnych takich
jak: styropian, wełna mineralna)
- ✗ opakowań po środkach ochrony roślin,
farbach, olejach silnikowych itp.
- ✗ opon

Zmieszane
odpady
komunalne

PSZOK

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych UMOŻLIWIA MIESZKAŃCOM GMINY WŁAŚCIWE POZBYWANIE SIĘ ODPADÓW PROBLEMOWYCH

to zlokalizowany na terenie gminy specjalnie przygotowany i wyposażony obiekt, do którego mieszkańcy mogą **bezpłatnie** oddawać posegregowane odpady komunalne powstałe w gospodarstwach domowych.

PSZOK:

- ☺ odpady wielkogabarytowe – odpady, które ze względu na duże rozmiary lub wagę, nie mieszczą się w standardowych pojemnikach na śmieci, np. stoły, szafy, krzesła, dywany, kołdry, wiaderka itp.
- ☺ ZSEE – zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny np. pralki, lodówki, drukarki, telefony komórkowe, zabawki na baterie.
- ☺ odpady remontowe z własnego gospodarstwa domowego
- ☺ opony
- ☺ opakowania po farbach, lakierach, olejach samochodowych itp.
- ☺ posegregowane: metale i tworzywa sztuczne, papier, szkło, odpady biodegradowalne

ODPADY DOSTARCZONE DO PSZOK MUSZĄ BYĆ POSEGREGOWANE.

PSZOK NIE PRZYJMUJE ODPADÓW POCHODZĄCYCH Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ ORAZ ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH.

ZANIM WYBIERZESZ SIĘ DO TAKIEGO PUNKTU SPRAWDŹ JAKIE ODPADY PRZYJMUJE TWÓJ LOKALNY PSZOK!

- ☺ Przeteterminowane leki oddajemy do specjalnych pojemników w aptekach
- ☺ Baterie, żarówki, płyty CD i drobną elektronikę można oddawać też w Miejskich Punktach Elektroodpadów

Najczęstsze błędy w segregacji

WRZUCANIE DO POJEMNIKA NA PAPIER:

- ⊗ Paragonów -> wrzucić je do odpadów zmieszanych!
- ⊗ Kartonów po mleku, sokach -> powinny trafić do pojemnika koloru żółtego, ponieważ zawierają także metal i tworzywa sztuczne!
- ⊗ Tapet, worków po cementzie, zaprawach -> te odpady powinny trafić do PSZOK-u!
- ⊗ Papierowych ręczników, chusteczek i innych art. higienicznych -> wrzucamy je do odpadów zmieszanych!

ODPADY TE UTRUDNIAJĄ LUB NAWET UNIEMOŻLIWIAJĄ RECYKLING PAPIERU!

WRZUCANIE DO POJEMNIKA NA METALE I TWORZYWA SZTUCZNE:

- ⊗ Styropianu, gumy, sznurków czy plastikowych opakowań po lekach -> należy je wrzucić do odpadów zmieszanych!
- ⊗ Części samochodowych, pojemników po farbach, lakierach -> te elementy należy dostarczyć do PSZOK-u!

WRZUCANIE DO POJEMNIKA NA SZKŁO:

- ⊗ Szklanek, kubków, talerzy, lusterek, szkielek okularowych -> te odpady powinny trafić do zmieszanych!
- ⊗ Szyby okiennych, żarówek, świetlówek -> to odpady które należy dostarczyć do PSZOK-u!

WRZUCANIE DO POJEMNIKA NA ODPADY BIO:

- ⊗ resztek obiadowych, tłuszczu, produktów pochodzenia zwierzęcego, odchodów zwierzęcych -> te odpady powinny trafić do zmieszanych!

Co to jest recykling?

Odpady zbierane selektywnie nadają się do ponownego przetworzenia czyli RECYKLINGU.

CO TO JEST RECYKLING?

Recykling jest powtórным wykorzystywaniem odpadów w celu wytworzenia nowego produktu.

To jedna z efektywnych metod, pozwalających dać przedmiotom drugie życie. Recykling daje możliwość nie tylko zmniejszenia ilości odpadów, ale również wykorzystania ograniczonych surowców naturalnych.

Recykling domowy? Czemu nie!

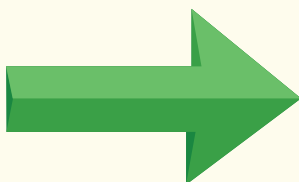
W każdym gospodarstwie domowym jest wiele odpadów czy niepotrzebnych przedmiotów, które mają znaleźć się w koszu na śmieci, a przecież możemy wykorzystać je ponownie. Nadać im nowe życie! W ten sposób zmniejszymy ilość odpadów, oszczędzimy cenne surowce. Angażując całą rodzinę, z kilku „niby” niepotrzebnych rzeczy (np. rurek po papierze toaletowym, kartonów, butelek PET, nakrętek, korków, gazet itd.) możemy wyczarować wspaniałe i oryginalne zabawki, ozdoby do mieszkania, czy fantazyjną biżuterię.

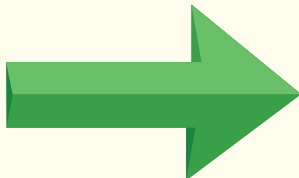

Bądź świadomy korzyści!

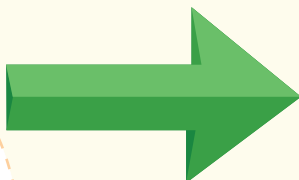
Dzięki segregacji i przetwarzaniu odpadów zyskujemy my i nasza planeta.

1 szklana butelka to 4 godziny oświetlenia żarówką

35 butelek PET to 1 nowy polar

59 kg makulatury ratuje 1 drzewo

„ZERO WASTE” czyli mniej znaczy więcej...

TRWA MODA NA BYCIE „zero waste”!
Czyli na co?

Zero Waste to styl życia, zgodnie z którym człowiek stara się generować jak najmniej odpadów, a tym samym nie zanieczyszczać środowiska.

ZASADA 5R – 5 kroków do bycia zero waste

1. **ODMAWIAJ** (Refuse) rzeczy, które są zbędne
np. ulotki, słomki, reklamówki
2. **OGRANICZAJ** (Reduce) – kupuj tylko tyle
ile naprawdę potrzebujesz
3. **UŻYJ PONOWNIE** (Reuse) – naprawiaj
i ponownie wykorzystuj produkty
4. **SEGREGUJ I PRZETWARZAJ** (Recycle)
– segreguj odpady i przekazuj je do recyklingu
5. **KOMPOSTUJ** (Rot) – odpady roślinne
kompostuj w przydomowym kompostowniku

CO JESZCZE MOŻESZ ZROBIĆ BY BYĆ „zero WASTE”?

- ☺ KUPUJ WYROBY WIELOKROTNEGO UŻYTKU
- ☺ NA ZAKUPY ZABIERAJ TORBĘ WIELOKROTNEGO UŻYTKU LUB KOSZYK
- ☺ WYBIERAJ PRODUKTY NA WAGĘ LUB TE, KTÓRE NIE SĄ NADMIERNIE PRZEPAKOWANE
- ☺ ZWRACAJ UWAGĘ NA RODZAJ I OZNAKOWANIE OPAKOWANIA
– wybieraj te które posiadają znak
- ☺ WYMIENIAJ, ODDAWAJ, SPRZEDAWAJ.
Dziel się zamiast wyrzucać!

O co chodzi z tym smogiem?

• CO TO JEST SMOG?

Jest to mieszanina trujących zanieczyszczeń w powietrzu, spowodowanych działalnością człowieka oraz niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi.

• Jaki to ma wpływ na nas?

Zanieczyszczenia wydobywające się z naszych kominów nie ulegają rozproszeniu tylko opadają w postaci „mgły” osadzając się na budynkach, roślinności i glebie, a przede wszystkim są wdychane przez ludzi i zwierzęta.

Smog wpływa negatywnie na zdrowie człowieka!

Nie pal śmieci!

Podczas spalania śmieci powstają tlenki węgla i azotu, dwutlenek siarki, cyjanowodór, metale ciężkie, a także rakotwórcze dioksyny i furany, które są zagrożeniem dla zdrowia każdego człowieka oraz dla środowiska!

Rocznie z powodu zanieczyszczenia powietrza umiera w Polsce około 45 tyś. osób

Nie wolno spalać w piecu!:

- ⊗ plastikowych butelek, pojemników i toreb,
- ⊗ przedmiotów z tworzyw sztucznych, ubrań, butów
- ⊗ opon, gumy i sztucznej skóry,
- ⊗ drewna pokrytego lakierem (meble),
- ⊗ opakowań po farbach, lakierach, rozpuszczalnikach, itp.

W domowym piecu można spalać tylko:

- ☺ opał (węgiel, miał, suche drewno, ekogroszek)
- ☺ tekturę, niezadrukowany papier
- ☺ korę, trociny, wióry

Przeciwdziałaj smogowi!

- ☺ Nie spalaj śmieci! Segreguj!
- ☺ Korzystaj z rowerów i komunikacji miejskiej
- ☺ Wymień stary piec na ekologiczny
- ☺ Zadbaj o roślinność wokół siebie

O czym jeszcze warto pamiętać?

- ☺ zapoznaj się z zasadami postępowania z odpadami w Twojej gminie!
- ☺ prawidłowo segreguj odpady!
- ☺ opróżniaj opakowania z resztek zawartości!
- ☺ puszki, butelki plastikowe, kartony zgniataj przed wyrzuceniem – dzięki temu oszczędzasz miejsce do segregacji!
- ☺ staraj się oddzielać folię termokurczliwą od butelek lub słoików!
- ☺ gromadź odpady luzem w pojemnikach (nie używaj dodatkowych opakowań służących przechowywaniu odpadów)!
- ☺ odpady BIO wyrzucaj luzem lub w opakowaniach biodegradowalnych (np. worek bio, torba papierowa)!
- ☺ odpady wielkogabarytowe (meble, stoły, szafy, łóżka, itp.) demontuj, nie oddawaj w całości!
- ☺ elektrośmieci (lodówki, pralki, sprzęt RTV itp.) oddawaj w całości!

Demontowanie elektrośmieci jest niedozwolone, ponieważ zawierają liczne szkodliwe substancje m.in. rtęć, brom, kadm, które po wydostaniu się z uszkodzonego sprzętu elektrycznego lub elektronicznego, przenikają do gleby.

- ☺ odkręcaj nakrętki z butelek, słoików i wrzucaj je do odpowiedniego pojemnika!
- ☺ przed wyrzuceniem elektrośmieci (latarka, grająca zabawka, pilot TV itp.) wyciągnij baterie i wrzuć do przeznaczonego pojemnika!

Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością podpisał w dniu **18 grudnia 2020 r.** Umowę nr RPSW.04.02.00-26-0003/19-00 z Województwem Świętokrzyskim z siedzibą 25-516 Kielce, al. IX Wieków Kielc 3, reprezentowanym przez Zarząd Województwa pełniącym funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 o dofinansowanie Projektu nr RPSW.04.02.00-26-0003/19 pn.: **„Modernizacja Infrastruktury Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Rzędowie”** złożonego do Działania 4.2 RPOWŚ na lata 2014-2020 w ramach jednoetapowego konkursu zamkniętego nr RPSW.04.02.00-IZ.00-26-285/19.

Wartość dofinansowania: **4 057 741,77 PLN**

Celem projektu jest modernizacja infrastruktury ZGOK poprzez budowę i wyposażenie III kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Grzybowie. W ramach Projektu opracowano dokumentację projektową, zostaną wykonane roboty budowlane zw. z budową III kwatery składowania odpadów wraz z infrastrukturą towarzyszącą, nadzór inwestorski, zakup urządzeń do obsługi składowiska, tj. zakup nowych maszyn: ładowarki i kompaktora, zaplanowano promocję projektu (tablica, materiały informacyjno-promocyjne) oraz zarządzanie projektem. Okres realizacji Projektu: 02.2020r.–06.2022r. Opisowana inwestycja została ujęta w Planie Inwestycyjnym dla Województwa Świętokrzyskiego stanowiącym załącznik do Planu Gospodarki Odpadami. Projekt jest zgodny z zasadami horyzontalnymi Unii Europejskiej.

**ZAKŁAD GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ
ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ**

Rzędów 40, 28-142 Tuczępy
tel.: 15 864-22-51, tel. 15 816-51-02, fax 15 816 51 03
e-mail sekretariat: zgok@zgokrzedom.pl

REGON 260229356 NIP 655-19-30-910 BDO 000007090

Broszura powstała w ramach promocji Projektu RPSW.04.02.00-26-0003/19 pn.: „Modernizacja Infrastruktury Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Rzędowie” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dla Działania 4.2 „Gospodarka odpadami” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020